

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 699
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 3 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Optimalisatie procedures in geval van niet-betaalde energiefacturen - Aanbevelingen Platform tegen Energiearmoede

De Koning Boudewijnstichting heeft een aanbevelingsnota geschreven inzake de energiefactuur. Zij geven aan dat één Belgisch gezin op vijf in energiearmoede leeft. Achterstallige facturen worden moeilijk om alsnog te betalen. Zij belanden in een inningsprocedure. Vaak blijven die onbetaalde rekeningen toenemen, samen met de herinnerings-, de deurwaarders- en de afsluitingskosten. Dat heeft een enorme impact voor de gezinnen.

Op basis van een studie (bevraging van mensen met betalingsproblemen) analyseerden de mensen van het Platform tegen Energiearmoede de problemen en stelden ze aanbevelingen voor.

Het Platform tegen Energiearmoede stelt uiteindelijk 26 aanbevelingen voor die ze ingediend heeft bij de Koning Boudewijnstichting.

1. Op welke manier zal de minister tegemoet komen aan de 26 aanbevelingen van het Platform tegen Energiearmoede?
2. Hoe verloopt het overleg met de andere gewesten en het federale niveau? Op welke vlakken kan en zal er samengewerkt worden?
3. Met welke stakeholders zit de minister samen om deze aanbevelingen, en energiearmoede in het algemeen, aan te pakken? Wat zijn hun visies en aanbevelingen?
4. Via welke initiatieven zal de minister de gezinnen die moeite hebben hun energiefactuur te betalen ondersteunen om de energiearmoede aan te pakken? Met welk budget en binnen welke timing?

ANTWOORD

op vraag nr. 699 van 3 juni 2020

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Om hun situatie beter te begrijpen, verzamelde het Platform getuigenissen van mensen met betalingsproblemen. Op basis van deze bevindingen analyseerden de leden van het Platform tegen energiearmoede de verschillende inningsprocedures in de 3 gewesten, identificeerden ze de probleempunten en stelden ze 26 aanbevelingen voor. Per aanbeveling wordt ook vermeld welke actor het voortouw kan nemen in de uitwerking ervan. Deze aanbevelingen, die ik goed onderbouwd en relevant vind, zijn gebaseerd op consensus bij de leden van het platform, waaraan onder meer FLUVIUS, het VEA en de VREG participeren.

Ik stel vast dat aan het merendeel van de aanbevelingen gevolg wordt gegeven via het lopende Energiearmoedeprogramma dat in deze legislatuur wordt verdergezet in overleg met alle relevante betrokkenen. Ik zal aan het VEA vragen dit recente rapport grondig te bestuderen en de aanbevelingen mee te nemen in het optimalisatietraject van het Energiearmoedeprogramma.

De eerste 6 aanbevelingen zijn gericht op het vermijden van situaties van wanbetaling van energiefacturen. De focus ligt enerzijds op de uitwerking van gerichte maatregelen die de energie-efficiëntie van de woningen van kwetsbare gezinnen verbeteren en anderzijds op de beheersing van de energiefactuur via een op te starten debat over de componenten van de energieprijs en over een eventuele herziening van het federale sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor een betere toegang tot informatie over de energiemarkt, correctere inschatting van de bedragen van voorschotfacturen en een verbeterde werking van de prijsvergelijkingssites. Deze legislatuur optimaliseren we het Energiearmoedeprogramma door nog meer de nadruk te leggen op de structurele bestrijding van energiearmoede via maatregelen die de energie-efficiëntie van de woningen van kwetsbare gezinnen verbeteren. De bestaande renteloze energielening en het noodkoopfonds waarvoor ik onlangs een eerste call met een budget van 15,5 miljoen euro lanceerde, spelen hierop in. Verder zal ook de eengemaakte woningrenovatiepremie die momenteel wordt voorbereid, gezinnen die dat het meest nodig hebben meer financiële ondersteuning bieden bij de realisatie van renovatiewerken. Om de EPC-score van huurwoningen systematisch te verbeteren, zal mijn collega bevoegd voor Wonen geleidelijk de maximale EPC-score binnen de minimale woningkwaliteitseisen verstrengen waarbij de ambities en timing rekening houden met de ijkpunten en de lange termijn doelstelling 2050. Via brieven aan mijn federale collega ijverde ik de afgelopen maanden mee voor de herziene berekening van de federale sociale tarieven, die vanaf 1 juli in werking is getreden en die een heel substantiële verlaging van het tarief betekent.

Ondanks de diverse procedures in de drie gewesten, identificeerde het Platform mogelijke oplossingen die de aandacht verdienen van de beslissers in heel het land. Ze worden omschreven in de aanbevelingen 7 tot 15. Hier ligt het accent op het bieden van steun aan gezinnen met betaalachterstand en op het waarborgen dat rechten en plichten door iedereen worden nageleefd. Voor het Vlaamse Gewest zijn deze zaken geregeld in de sociale openbardienstverplichtingen die klanten beschermen tegen afsluiting van energie. Het Energiearmoedeprogramma heeft op dit vlak al wat zaken verbeterd en heeft er blijvende aandacht voor. De digitale meter biedt mogelijkheden

om de opbouw van energieschulden sneller te detecteren en pro-actiever aan te pakken. Rekening houdend met de prioritaire uitrol van digitale meters bij alle klanten met een budgetmeter, optimaliseren we de huidige sociale openbaredienstverplichtingen die elektriciteits- en aardgasgebruikers beschermen tegen opbouw van energieschulden en afsluiting van energielevering. Hiervoor is een traject lopend waarin alle relevante actoren participeren en/of geconsulteerd worden.

Aanbevelingen 16 tot en met 18 zijn specifiek voor het Vlaamse Gewest. De aanbeveling om de mogelijkheid te bieden om de functie 'budgetmeter' te activeren zodra een gezin gedropt is, wordt meegenomen in het vermelde traject voor de herziening van de sociale openbaredienstverplichtingen naar aanleiding van de uitrol van de digitale meter. Aangaande de aanbeveling om te voorzien in adequate middelen die nodig zijn om de gewestelijke verplichtingen te dekken, verwijs ik naar de recente federale beslissing om de middelen die de OCMW's vanuit het federale energiefonds ontvangen, voor 2019 en 2020 te indexeren, wat daar wat ademruimte geeft. De aanbeveling aangaande het invoeren van de mogelijkheid om in beroep te gaan tegen een LAC-advies wordt meegenomen in het SODV-traject.

Over de aanbevelingen 19 tot 24 voor de andere gewesten geef ik geen reactie.

Tot slot formuleert het Platform tegen Energiearmoede nog de aanbevelingen 25 en 26 om de kansen die samenhangen met de uitrol van de digitale meter te benutten. Het gaat hier om het aanpassen van de wetgeving om rekening te houden met de uitrol van digitale meters en de uitrol van digitale meters gebruiken als hefboom voor verbetering. Opnieuw verwijs ik hier naar het lopende SODV-traject, dat hier volop op inspeelt.

2. Het overleg met een brede groep actoren uit de andere gewesten en het federale niveau verliep voor deze thematiek in de schoot van het Platform tegen Energiearmoede. Zoals vermeld neem ik zelf waar nodig ook contact met mijn collega(s) op het federale niveau. Voor eventuele verdere samenwerking wacht ik de vorming van de federale regering af.
3. Voor het Vlaamse gewest vormt de Werkgroep Energie en Armoede een structureel overleg over de thematiek van energiearmoede. Daarin participeren de VREG, het VEA, FLUVIUS, de VVSG, het interfederale Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting, het Vlaamse Netwerk tegen armoede, Samenlevingsopbouw, de UA, de federale ombudsman energie en vertegenwoordigers van enkele OCMW's. Voor het eerder vermelde traject voor de herziening van de SODV's gaat het grotendeels om dezelfde partners, ad hoc aangevuld met onder meer FEBEG. Door de jaren heen bouwde het VEA samen met de VREG met deze partners een heel open en constructieve structurele samenwerking uit, die ook in deze legislatuur wordt voortgezet. Deze fora zijn gericht op het bereiken van consensus die dan wordt vertaald in beleidsaanbevelingen. Deze actoren hebben ook meegewerkt aan de aanbevelingen uit het rapport dat aanleiding vormt voor deze schriftelijke vraag.
4. Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de initiatieven die eerder in dit antwoord zijn vermeld en naar mijn beleidsnota. Ik zal in het kader van de voortgangsrapportage over het Energiearmoedeprogramma hierover aan de Vlaamse Regering rapporteren. In ieder geval zorg ik ervoor dat de meerkosten op de elektriciteitsfactuur zeker niet verder toenemen als gevolg van Vlaams beleid.